

ถั่วเหลือง พันธุ์ราชมงคล 1 (รม.1)

แหล่งที่มาและประวัติ

ดำเนินการปลูกทดสอบและคัดเลือกพันธุ์ ดังนี้ ปี 2531 ปลูกเมล็ดถั่วเหลืองพันธุ์ต่าง ๆ จำนวน 172 พันธุ์/สายพันธุ์ ซึ่งได้มาจากศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ กรมวิชาการเกษตร เมื่อต้นถั่วเหลืองอายุได้ประมาณ 40 วัน (R₂-R₃) ทำการปลูกเชื้อ *Xanthomonas campestris* pv *glycines* ซึ่งเป็นเชื้อสาเหตุของโรคใบจุดนูน (bacterial pustule) หลังจากนั้นประมาณ 15 วัน คัดเลือกต้นที่ด้านทาน คือ ไม่เป็นโรคใบจุดนูน มีใบสะอาด และลำต้นค่อนข้างสูง เช่น พันธุ์ AGS268 AGS269 AGS270 Lokon และ G10467 เพื่อนำไปผสมกับพันธุ์ สจ.4 สท.1 และ ชม.60 ได้กลุ่มผสมทั้งหมด 13 คู่ ดำเนินการดังนี้

ชั่วที่ 1 ปลูกในสภาพไร่ในฤดูฝน 2532 เก็บผลผลิตทั้งหมดทุกกลุ่มผสม

ชั่วที่ 2 ปลูกในสภาพไร่ในฤดูแล้ง คัดเลือกต้นที่มีลักษณะทางพืชไร่ดี และใบสะอาด นำมาเก็บข้อมูลน้ำหนักต่อต้น และคัดเลือกเมล็ดโดยที่คัดเมล็ดม่วงและเมล็ดสีเขียว และเมล็ดแตกย่นมากทิ้งแล้วนำต้นที่เหลือมาปลูกแบบต้นต่อแถว ที่เหลือเก็บรวม (bulk) ในแต่ละกลุ่มผสม

ชั่วที่ 3 ในเดือนกรกฎาคม 2533 ปฏิบัติ ดูแล และปลูกเชื้อสาเหตุของโรคใบจุดนูนเหมือนชั่วที่ 2 เมื่อถั่วเหลืองระยะ R6-R7 คัดเลือกต้นที่มีฝักดก ลักษณะทางพืชไร่ดี ใบสะอาด ต้นไม่ล้ม ฝักไม่แตก คัดเลือกโดยใช้สายตาในขั้นแรก หลังจากนั้นนำต้นมาแกะ ชั่งน้ำหนักเมล็ดต่อต้น คัดเอาต้นที่มีเมล็ดโตและมีสีเหลืองมันไว้ประมาณ 1,008 ต้น ปลูกแบบต้นต่อแถว

ชั่วที่ 4 ปลูกในเดือนธันวาคม 2533 ดูแลรักษาเหมือนก่อนหน้า เริ่มคัดเลือกในเดือนมีนาคม 2534 คัดได้ 1,700 ต้น และได้ทำการคัดเลือกต้นที่ดีมาปลูกต่อจนถึงชั่วที่ 6 แบบต้นต่อแถว โดยมีพันธุ์ สจ.4 มาปลูกเป็นพันธุ์เปรียบเทียบทุก 20 แถว แล้วคัดเอาแถวที่มีความสม่ำเสมอ มีลักษณะทางพืชไร่ดีมาขนาดทั้งแถว ชั่งน้ำหนักเมล็ดต่อแถว คัดแถวที่มีน้ำหนักเมล็ดมาก และเมล็ดสม่ำเสมอ และมีคุณภาพดีไว้เพื่อนำไปทดสอบพันธุ์เบื้องต้น จนในที่สุดได้พันธุ์ถั่วเหลืองที่ดีออกมาหนึ่งพันธุ์ ตั้งชื่อว่าพันธุ์ราชมงคล 1 (รม.1)

สรุปผลการทดลอง ในสถานีที่สถาบันวิจัยและฝึกอบรมการเกษตรลำปาง เฉลี่ย 22 ครั้ง ถั่วเหลืองพันธุ์ราชมงคล 1 (รม.1) ให้ผลผลิต 336.57 กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	พืชไร่ กลุ่มพืชน้ำมันและรับประทานผักสด ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Glycine max</i> (L.) Merrill
ต้น	โคนต้นสีม่วง ลำต้นใหญ่และตั้งตรง ในฤดูฝนมีการแตกกิ่ง 1-5 กิ่ง แต่ในฤดูแล้งแตกกิ่ง 0-3 กิ่ง ความสูงของต้นระยะเก็บเกี่ยว 65-80 เซนติเมตร
ใบ	ใบมีสีเขียวเข้มและมีขนดก สามารถสัมผัสได้ ใบล่างและตอนกลางเป็นแบบ ovate ส่วนใบบน 5-6 ใบเป็นแบบ lanceolate มุมใบที่ทำกับลำต้นแคบ และก้านใบสั้น

ดอก	ดอกเป็นสีม่วง
ฝัก	ฝักแก่มีสีน้ำตาลเข้มและมีขนดก
เมล็ด	น้ำหนัก 100 เมล็ดเท่ากับ 18 กรัม เมล็ดมีสีเหลืองทองถึงฟางข้าว สีของตาเป็นสีน้ำตาลเข้ม
ลักษณะอื่น ๆ	ให้ผลผลิตสูงทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง ต้านทานต่อโรคใบจุดนูนและโรคราน้ำค้าง ต้านทานการหักล้ม เมล็ดใหญ่ ฝักดกและติดฝักทุกข้อ ฝักไม่แตกง่าย

ถั่วเหลือง พันธุ์ราชมงคล 1 (รม.1)